

Meerjarenplan Gezonde School 2021-2024

Inleiding

Een gezonde leefstijl in het DNA van elke school. Dat is de missie van het programma Gezonde School. Om dit te bereiken faciliteren we scholen om met het bevorderen van een gezonde leefstijl van leerlingen, studenten en medewerkers aan de slag te gaan. Gezonde School zorgt ervoor dat elke school in Nederland kan werken aan een gezonde leefstijl. Daarbij houden we zoveel mogelijk rekening met de wensen en behoeften van de scholen.

Het programma Gezonde School is een unieke samenwerking tussen het onderwijsveld en organisaties die een gezonde leefstijl bevorderen. In dit meerjarenplan komen de ambities van de drie onderwijsraden (PO-Raad, VO-raad en MBO Raad), GGD GHOR Nederland en RIVM samen. Vanuit deze coalitie is er nauwe samenwerking met de 25 GGD'en, landelijke thema-instituten op het gebied van een gezonde leefstijl, de KVLO, gezondheidsfondsen, maatschappelijke organisaties, het programma Gezonde Kinderopvang en andere partners waaronder VNG en JOGG. Ook verbinden we de ambities van Gezonde School met de ambities van het Nationaal Preventieakkoord en de Landelijke Nota Volksgezondheid. Gezonde School wordt gefinancierd vanuit de ministeries van VWS, OCW, SZW en LNV.

In de programmaperiode 2017-2020 zijn mooie resultaten bereikt en daar zijn we trots op. Zo is de belangstelling voor het werken aan een gezonde leefstijl in het onderwijs sterk toegenomen. Steeds meer scholen werken volgens de Gezonde School-aanpak, maken gebruik van het ondersteuningsaanbod Gezonde School of behalen het Vignet Gezonde School. Er zijn steeds meer Gezonde School-coördinatoren op scholen aanwezig en ook het netwerk van Gezonde School-adviseurs van GGD'en is in de afgelopen periode versterkt. Het programma Gezonde School is uitgegroeid tot hét kanaal richting het onderwijs als het gaat om het bevorderen van een gezonde leefstijl.

In de komende jaren staat structurele borging centraal: met gebundelde krachten zetten we de komende programmaperiode met name in om via de Gezonde School-aanpak een gezonde leefstijl nog steviger te verankeren binnen scholen. In dit meerjarenplan zijn op hoofdlijnen de ambities voor de periode 2021-2024 beschreven. Hierbij besteden we aandacht aan een aantal vraagstukken die vervolgens in jaarplannen verder worden uitgewerkt. Naast de beschreven ambities en vraagstukken blijft er ruimte om flexibel en slagvaardig in te spelen op actualiteiten en innovaties. Een onzekere factor is de ontwikkeling van het coronavirus en de gevolgen daarvan voor de prioriteiten van scholen en de mogelijkheden en beperkingen om de beschreven ambities te realiseren. In de jaarplannen en monitoring besteden we hier aandacht aan.

Missie en beoogd resultaat

De missie van Gezonde School is en blijft erop gericht om een gezonde leefstijl te realiseren in het DNA van elke school. Scholen worden via het programma Gezonde School uitgenodigd, gemotiveerd en ondersteund om zelf actief een gezonde leefstijl van hun leerlingen, studenten en medewerkers te helpen bevorderen. Opgenomen in het DNA van de school betekent dat een school structureel en integraal werkt aan een gezonde leefstijl. Het programma Gezonde School is erop gericht om scholen in staat te stellen om zelfstandig aan de slag te gaan met het bevorderen van een gezonde leefstijl. Met Gezonde School willen we bijdragen aan het verhogen van de intrinsieke motivatie van de school en haar medewerkers om te gaan werken aan het bevorderen van een gezonde leefstijl.

Gezonde School wil bijdragen aan een gezonde leefstijl voor kinderen/jongeren in de leeftijdscategorie 0-24 jaar. Voor het realiseren van de beschreven ambities richten we ons primair op de onderwijskolommen PO, VO en MBO. Waar nodig leveren we hierbij maatwerk in de aanpak

en ondersteuning (met name voor kwetsbare groepen leerlingen/studenten en MBO) en investeren daarbij ook in benodigde deskundigheidsbevordering. Daarnaast zetten we in op samenwerking met het programma Gezonde Kinderopvang. Om de aansluiting tussen kinderopvang en school te optimaliseren zullen op alle onderdelen van Gezonde School de mogelijkheden voor een optimale aansluiting worden meegenomen. In de jaarplannen zullen daarvoor concrete acties worden uitgewerkt. Wij richten ons voorlopig niet actief op het HBO en WO, maar staan open voor samenwerking wanneer er vanuit andere partijen op dit gebied initiatieven worden ondernomen.

In de programmaperiode 2017-2020 was het doel dat in 2020 17% van de scholen gebruik gemaakt heeft van het ondersteuningsaanbod Gezonde School. Deze doelstelling is gerealiseerd. Voor de nieuwe programmaperiode willen we het programmadoel relateren aan de Gezonde School-aanpak. Ons doel is dat eind 2024 in totaal minimaal een derde van het totale aantal scholen in Nederland werkt met de Gezonde School-aanpak. Een school kan daarbij gebruik hebben gemaakt van ondersteuning of zelfstandig met de Gezonde School-aanpak aan de slag zijn gegaan. Uiteraard betekent dit niet dat onze inspanningen beperkt blijven tot minimaal een derde van alle scholen. Onze inzet blijft erop gericht dat alle scholen in het primair¹-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs weten van het bestaan van het programma Gezonde School en de Gezonde School-aanpak. In Jaarplan 2021 gaan we de programmadoelstelling en ambities verder operationaliseren waarbij ook aandacht is voor de vraag hoe we deze meetbaar kunnen maken. Ook worden in het Jaarplan 2021 diverse begrippen – waaronder basis op orde (welbevinden), *whole school approach*, kwetsbare groepen leerlingen/studenten – nader uitgewerkt en geduid.

Beleidsuitgangspunten

Met onze missie als vertrekpunt brengen we in de nieuwe programmaperiode meer focus aan op basis van de ervaringen in de voorgaande jaren. Dit leidt tot vier centrale beleidsuitgangspunten die richting geven aan de activiteiten van Gezonde School in de komende jaren.

1. **Alle scholen kunnen werken met de Gezonde School-aanpak.** De aanpak gaat uit van een 'startsituatie' waarin de basis op orde is op een school om te werken aan een gezonde leefstijl. In deze basis op orde staat het positief pedagogisch schoolklimaat (of: welbevinden) centraal en wordt gekeken naar een aantal randvoorwaarden, zoals draagvlak en het aanstellen van een Gezonde School-coördinator. Alle scholen hebben toegang tot een proces-gestuurde voortgangsmonitor waarin zij op maat geadviseerd en (financieel) gestimuleerd kunnen worden om te werken met de Gezonde School-aanpak. We maken ons specifiek sterk voor kwetsbare groepen leerlingen/studenten, onder andere vanuit de gedachte dat we hiermee een bijdrage kunnen leveren aan het verkleinen van de sociaaleconomische gezondheidsverschillen (SEGV).
2. **We zetten in op structurele borging van de Gezonde School-aanpak.** Dat doen we onder andere door vanuit de aanpak en de programma-activiteiten nog meer de verbinding te leggen met de *whole school approach*. Enerzijds door vanuit de aanpak ook in te zetten op medewerkers van scholen en anderzijds door meer in te zetten op de verbinding van de school en de leefomgeving van het kind of de jongere. Daarbij hoort ook de betrokkenheid van ouders/verzorgers. Samenwerking in lokale netwerken is daarvoor van belang. Gezonde School is een landelijk georganiseerd programma. Het programma kan het meeste effect bereiken via regionale en lokale samenwerking met en tussen partijen rond scholen op het niveau van de gemeente, de buurt en de wijk. Denk hierbij aan (gezonde) kinderopvangorganisaties, sportverenigingen, JGZ, beleidsafdeling van gemeenten, wijkverenigingen, zorgaanbieders, horeca en supermarkten. De 25 GGD'en coördineren de lokale samenwerking en blijven daarnaast 'hofleverancier' van de Gezonde School-aanpak'.²

¹ Onder primair onderwijs valt ook het speciaal onderwijs (so en vso) en speciaal basis onderwijs (sbo)

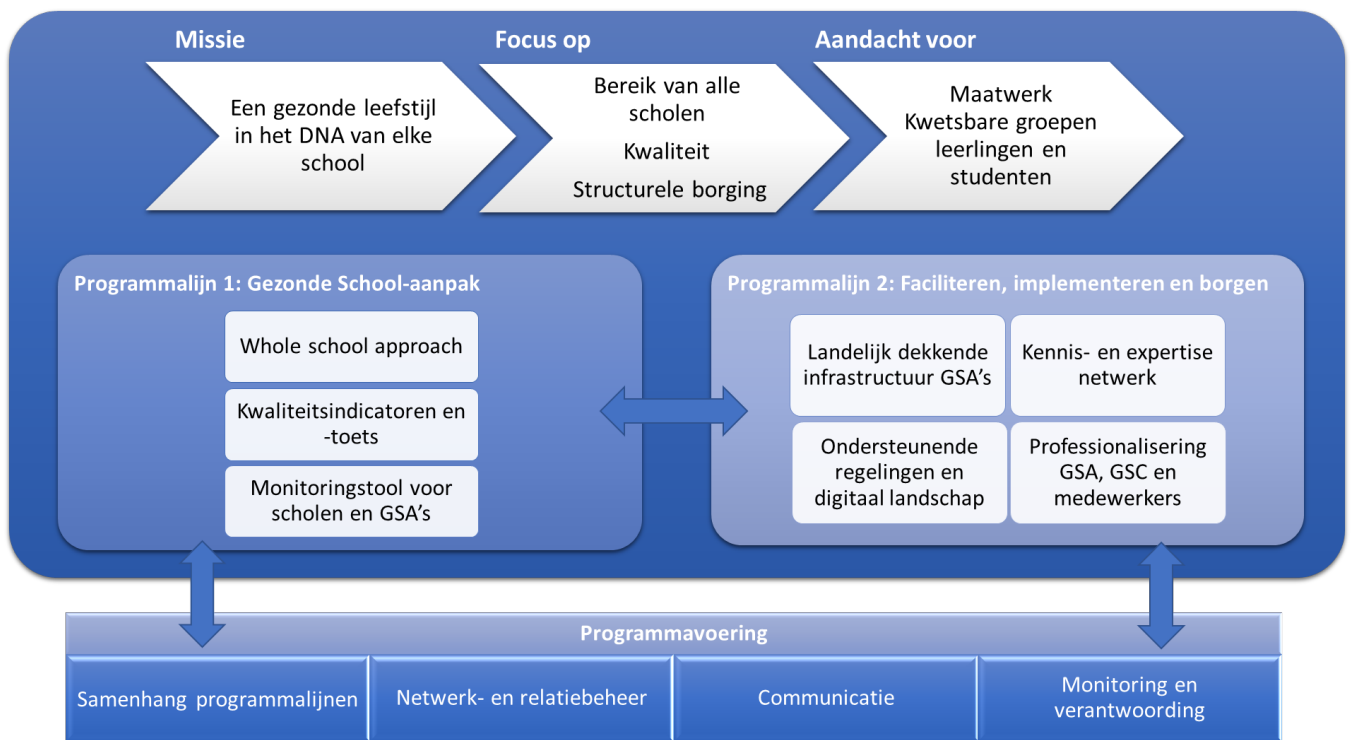
² Zie de notitie GGD: 'hofleverancier' van de Gezonde School-aanpak, juli 2019

3. **De Gezonde School-aanpak biedt een stevige basis met ruimte voor maatwerk.** De stevige basis bestaat ook de nieuwe programmaperiode uit de Gezonde School-aanpak met als doel dat zoveel mogelijk scholen aan de slag gaan én blijven met het bevorderen van een gezonde leefstijl. De aanpak faciliteert hierin waarbij vragen, behoeften, prioriteiten en specifieke omstandigheden van scholen richting geven aan de keuzes die in de uitvoering worden gemaakt. Gezonde School is een vraaggericht programma: de wensen en behoeften van scholen staan centraal. De Gezonde School-aanpak moet daarom zo goed mogelijk aansluiten op de behoeften van scholen. Dit geldt ook voor de wijze waarop we scholen ondersteunen. We bevragen scholen in een brede verkenning aan het begin van de programmaperiode naar hun wensen en behoeften en doen dat gedurende de gehele programmaperiode structureel (via het scholenpanel, met behulp van monitoringsinformatie en via de Gezonde School-adviseurs). Bij de vraaggerichte benadering streven we naar een balans tussen verbreding (zoveel mogelijk scholen bereiken) en verdieping (indien nodig en wenselijk: intensievere ondersteuning).
4. **De Gezonde School-aanpak bestaat uit kwalitatief hoogwaardige interventies en instrumenten.** We werken vanuit een wetenschappelijke basis en streven naar kwalitatief hoogwaardige gezondheidsbevordering waarbij de aanpak continue in ontwikkeling blijft op basis van de meest recente wetenschappelijke ontwikkelingen, onderwijsontwikkelingen en input uit de praktijk (via de voortgangsmonitor). Kennis, inzichten en ervaringen verwerken we in de Gezonde School-aanpak waarmee we telkens een kwaliteitsimpuls geven aan het bevorderen van een gezonde leefstijl in de praktijk.

Gezonde School 2021-2024

In dit beknopte meerjarenplan besteden we op hoofdlijnen aandacht aan de missie om een gezonde leefstijl in het DNA van elke school te krijgen, uitgaande van een kwalitatief hoogstaande aanpak die we willen borgen op scholen, met specifieke aandacht voor maatwerk en kwetsbare groepen leerlingen/studenten. We werken deze ambities uit in twee programmalijnen: (1) Gezonde School-aanpak en (2) Faciliteren, implementeren en borgen. Daarnaast besteden we aandacht aan de programmavoering.

In onderstaande figuur zijn de onderdelen van de verschillende programmalijnen samengevat.

Programmalijs 1 – Gezonde School-aanpak³

Whole school approach

We willen de komende programmaperiode bereiken dat meer scholen structureel en integraal werken aan het bevorderen van een gezonde leefstijl voor leerlingen, studenten en medewerkers, en bijdragen aan een doorgaande lijn op het gebied van bevordering gezonde leefstijl voor kinderen/jongeren van 0-24 jaar. Daarom zetten we in op de verdere borging van de Gezonde School-aanpak omdat dat er aan bijdraagt dat gezonde leefstijl in het DNA van de school wordt verankerd. We verkennen met scholen en partners (o.a. LOT-i partners, KVLO, Gezonde Kinderopvang, JOGG en VNG) hoe de *whole school approach* voor gezonde leefstijl vorm kan krijgen op scholen en hoe dit in de Gezonde School-aanpak wordt vertaald. Immers, de benadering vanuit de *whole school approach* draagt bij aan een bestendige gezonde leefstijl, omdat alle omstandigheden rond de leerling, student en medewerker worden betrokken. Van docent tot lespakket en van het schoolplein tot de betrokkenheid van ouders en verzorgers. Door samen te werken bereiken we meer. Ook met de omgeving van de school. Vanwege het belang om aandacht te hebben voor de kindomgeving, benutten we bestaande netwerken en gemeentelijke initiatieven voor de aansluiting met Gezonde School. Daarom stimuleren we de samenwerking met bijvoorbeeld sportclubs, gemeenten, (gezonde) kinderopvangorganisaties en (buurt)verenigingen.

Kwaliteitsindicatoren en -toets

Het vignet Gezonde School en de themacertificaten zijn de afgelopen jaren succesvol ingezet als kwaliteitskeurmerk. Het vignet Gezonde School is en blijft een instrument waarmee scholen zich kunnen profileren en waar waardering uit blijkt. In de nieuwe programmaperiode optimaliseren we het proces van toetsing en de invulling van de kwaliteitseisen. Het vignet is daar een uiting van, maar niet de enige. Waar het vignet en de certificaten tot nu toe werden gezien als *de* toetssteen van kwaliteit, zal in de nieuwe programmaperiode worden ingezet op een breder palet aan kwaliteitsindicatoren. Onderdeel daarvan is een minimum niveau voor interventies dat programmabreed wordt gehanteerd en gedragen door Gezonde School, LOT-i partners en KVLO. Met scholen zullen we verkennen hoe de verschillende kwaliteitsindicatoren van waarde kunnen blijven voor scholen die al werken aan Gezonde School. In het Jaarplan 2021 wordt uitgewerkt hoe deze verkenning wordt uitgevoerd. Hierbij is het belangrijk vast te stellen of het aanbod van (erkende) interventies toereikend is voor alle type scholen. Bij de kwaliteitsindicatoren hebben we ook meer aandacht voor het op orde hebben van de randvoorwaarden om met de Gezonde School-aanpak aan de slag te gaan, bijvoorbeeld: draagvlak, (ouder)betrokkenheid, en waarborgen dat structureel aandacht blijft voor gezonde leefstijl, onder meer door de inzet van een Gezonde School-coördinator. Ook zullen vanuit de aanpak kwaliteitsindicatoren worden opgesteld voor de 'basis op orde'. Vastgesteld moet worden welke randvoorwaarden cruciaal zijn voor een school om te werken aan Gezonde School. Het positief pedagogisch schoolklimaat (of: welbevinden) zal hierin een centrale plek innemen.

Monitoringstool voor scholen en Gezonde School-adviseurs

In de komende periode willen we stimuleren dat scholen meer regie nemen en eigenaarschap ervaren om Gezonde School te zijn. Daarnaast willen we beter kunnen volgen in welke mate scholen werken met de Gezonde School-aanpak. Hiertoe ontwikkelen we een voortgangsmonitor, een instrument voor scholen ter ondersteuning van het doorlopen van de planmatige en structurele Gezonde School-aanpak. De huidige stappen van de aanpak worden verder teruggebracht naar behapbare stappen, bij elke stap kan een school informatie toevoegen of aangeven hoe de school er

³ De Gezonde School-aanpak bestaat uit drie fasen waarmee scholen doelgericht en efficiënt kunnen werken aan een gezonde leefstijl van de leerlingen/studenten. Zie: www.gezondeschool.nl/aanpak

voor staat. Dit helpt de school om inzicht te krijgen in het proces en om successen te vieren. Ook kan Gezonde School aan de stappen trainingsmateriaal koppelen.

De voortgangsmonitor moet scholen helpen met het verkrijgen van inzicht in hun doelen. Ook moet het scholen helpen gericht te kiezen waar op in te zetten en worden met de monitor behaalde resultaten inzichtelijk. Bovendien kan de betrokken Gezonde School-adviseur meekijken met het proces van de scholen dat wordt weergegeven in de voortgangsmonitor in zijn regio en hen op maat adviseren. Hierdoor kunnen we scholen nog gericht ondersteunen bij het structureel bevorderen van een gezonde leefstijl. Denk bijvoorbeeld aan het op maat aanbieden van deskundigheidsbevordering voor medewerkers van scholen en Gezonde School-adviseurs. Ook moet de voortgangsmonitor input geven voor het blijvend ontwikkelen van de aanpak. We benutten voor de ontwikkeling van de voortgangsmonitor de ervaring die is opgedaan bij het inrichten van vergelijkbare tools, bijvoorbeeld 'Hoe gezond is jouw school', de JOGG voortgangsmonitor, sportmonitor, TestJeLeefstijl.nl (MBO) en Gezonde Kinderopvang.

Programmalijn 2 – Faciliteren, implementeren en borgen

Landelijk dekkende infrastructuur Gezonde School-adviseurs

GGD'en zijn met hun Gezonde School-adviseurs hofleverancier in het stimuleren en ondersteunen van scholen om met de Gezonde School-aanpak te gaan werken. De Gezonde School-adviseur is het eerste aanspreekpunt voor de school en de preventiepartners rondom de school. De Gezonde School-adviseur adviseert, ondersteunt en begeleidt scholen om hun inzet voor een gezonde leefstijl zo effectief mogelijk en beleidsmatig verankerd te laten zijn. Ons streven is dat elke GGD-regio beschikt over voldoende gekwalificeerde Gezonde School-adviseurs die actief zijn binnen de drie onderwijssectoren (primair-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs). Hierbij werken ze samen met de collega's binnen de eigen organisatie (bijvoorbeeld de jeugdgezondheidszorg, beleid, epidemiologie) en met partners daarbuiten.

Ondersteunende regelingen en digitaal landschap

We zetten met ondersteuning in op het implementeren van de Gezonde School-aanpak bij alle scholen. Dit doen we met een breed palet aan instrumenten, variërend van financiële ondersteuning, de inzet van Gezonde School-adviseurs, deskundigheidsbevordering en op scholen gerichte informatievoorziening. Met betrekking tot het laatste brengen we alle (digitale) kanalen voor scholen over Gezonde School in kaart en formuleren daar een duidelijke strategie op. Deze kanalenstrategie helpt het digitale landschap in te richten dat nodig is in de ondersteuning in het werken aan de Gezonde School-aanpak.

Kennis- en expertisenetwerk

We geven een impuls aan het versterken en uitbreiden van de functie van regiocoördinatoren bij GGD'en.⁴ Idee is dat deze regiocoördinatoren zicht hebben op het totaalplaatje van financiële regelingen en subsidies waar scholen gebruik van kunnen maken. Zij faciliteren ook de lokale netwerkvorming waarin kennis en ervaringen kunnen worden uitgewisseld en betrekken de Gezonde School-adviseurs daarbij. Lokaal wordt aansluiting gezocht met onder andere Gezonde Kinderopvang, JOGG, sportbedrijven/buurtsport, Jong Leren Eten, jeugdgezondheidszorg, gemeentelijke gezondheidszorg en andere gemeentelijke (beleids)ontwikkelingen (waaronder lokale sport- en preventieakkoorden en omgevingsvisie) en initiatieven voor jongeren. De regiocoördinator kan een belangrijke schakel zijn in de borging van Gezonde School. Met het oog hierop verkennen we of we vanuit Gezonde School bestaande netwerken kunnen ondersteunen door te faciliteren in

⁴ Het verschilt per regio of de functie van regiocoördinator reeds wordt ingevuld en wat de werkzaamheden zijn. De idee is dat deze persoon afspraken maakt met de verschillende gemeenten over de inzet van de Gezonde School-adviseurs, de samenwerking en netwerkontwikkeling bewaakt en overzicht heeft over de activiteiten die binnen de gemeente en in de regio spelen en van belang kunnen zijn voor het stimuleren van een gezonde leefstijl bij de jeugd.

het organiseren van bijeenkomsten waar netwerkpartijen gelegenheid hebben om elkaar te ontmoeten en kennis en ervaring uit te wisselen.

Professionalisering Gezonde School-adviseurs, -coördinatoren en medewerkers

In de komende programmaperiode werken we bij de deskundigheidsbevordering van Gezonde School-adviseurs, Gezonde School-coördinatoren en medewerkers vanuit zowel de kwaliteit waar we als programma voor staan als de behoeften van scholen. Hierbij is differentiatie mogelijk tussen type scholen (primair,- voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs) en de mate waarin zij al ervaring hebben met de Gezonde School-aanpak. Dit betekent onder andere dat naast kennis over de Gezonde School-aanpak en inhoudelijke thema's ook aandacht is voor thema's als: creëren van draagvlak en betrokkenheid bij ouders en leerlingen/studenten, samenwerken met lokale partners en leren van elkaar (intervisie).

Door middel van deskundigheidsbevordering ondersteunen we de Gezonde School-adviseurs en Gezonde School-coördinatoren ook meer bij de vraagarticulatie, oftewel het ondersteunen van scholen bij het onder woorden brengen van de juiste ondersteuningsvraag. Daarnaast onderzoeken we hoe Gezonde School een plek kan krijgen binnen alle lerarenopleidingen en welke faciliterende of stimulerende rol Gezonde School hierbij kan spelen. Ook onderzoeken we de mogelijkheid om een keuzedeel Gezonde School-coördinator (of Gezond Bedrijf Coördinator) voor het MBO te ontwikkelen. Bovendien focussen we in de komende programmaperiode op het vergroten van het aantal scholen dat met de Gezonde School-aanpak aan de slag gaat en op het behoud van scholen die al Gezonde School zijn. Hiervoor is het van belang dat de Gezonde School-adviseur en de (toekomstige) Gezonde School-coördinator voldoende geëquipeerd zijn en gefaciliteerd worden, zodat zij kunnen inspelen op de behoeften van scholen en bestendig aan de slag kunnen gaan. We verkennen of we vanuit Gezonde School de regiocoördinatoren en de regionale netwerken kunnen ondersteunen door bij deskundigheidsbevordering aandacht te hebben voor benodigde netwerkvaardigheden en de rollen en taken van de verschillende netwerkpartijen.

Om kennis over Gezonde School te borgen hechten we aan kennisoverdracht en het inspireren en leren van elkaar. Hiervoor gaan we deze programmaperiode een Gezonde School Academie inrichten voor Gezonde School-adviseurs, Gezonde School-coördinatoren, onderwijsprofessionals en andere professionals werkzaam in de gezondheidsbevordering. Vanuit de Gezonde School Academie gaan we verder met het ontwikkelen van onder andere *e-learning* modules (over bijvoorbeeld leraren-, leerlingen- en ouderbetrokkenheid) en het ondersteunen van scholen met kwetsbare groepen leerlingen/studenten. Binnen de Gezonde School Academie werken we nauw samen met de LOT-i partners en KVLO en Gezonde Kinderopvang. Ook hebben we aandacht voor uitwisseling van internationale kennis en ervaring, onder andere via Schools for Health in Europe Network Foundation (SHE) en blijven we, vanuit de gedragswetenschappelijke inhoud en onderbouwing van Gezonde School betrokken bij de doorontwikkeling van de opleiding Specialist Sportieve en Gezonde School voor de Pabo.

Programmavoering

Samenhang programmalijnen

Gezonde School is een programma waarbinnen veel partijen met elkaar samenwerken, waarbij een groot aantal externe partners betrokken is, waar sprake is van een omvangrijke doelgroep en waar veel activiteiten naast elkaar worden uitgevoerd. De afgelopen jaren is Gezonde School – uitgedrukt in budget – hard gegroeid. Dit heeft tot gevolg dat in toenemende mate aandacht nodig is voor de vraag waar verbinding en samenhang tussen de verschillende (onderdelen van de) programmalijnen meerwaarde kan bieden. In de komende programmaperiode is er nadrukkelijk aandacht voor deze dwarsverbanden en synergiemogelijkheden. Dit doen we onder andere door bij het schrijven van de jaarplannen de projectleiders van Gezonde School gezamenlijk – met input van de stakeholders – de prioriteiten voor het komende jaar uit te laten werken. De programmalijnen geven inzicht in de

thema's die met elkaar samenhangen en die dus ook gezamenlijk en in verbinding moeten worden opgepakt. Dit betekent dat we geen enkelvoudige initiatieven en activiteiten als projecten formuleren. We maken transparant wat de (doorlopende) activiteiten zijn die onderhoud en (door)ontwikkeling vragen en welke projecten op het niveau van kwaliteit of professionalisering samenhangen.

Netwerk- en relatiebeheer

Het is belangrijk dat het merk Gezonde School op de juiste manier wordt geladen en het programma Gezonde School een aantrekkelijke en betrouwbare samenwerkingspartner is voor landelijke en lokale organisaties. Richting gemeenten positioneren we Gezonde School niet als vervanger van lokale initiatieven maar kijken we hoe we samenwerking kunnen bevorderen. Bij zowel de planvorming als de borging van Gezonde School betrekken we naast de partijen die in de stuurgroep vertegenwoordigd zijn ook andere organisaties zoals KVLO, JOGG, Gezonde Generatie (SGF), VNG en Alles is Gezondheid. Bovendien verbinden we onze ambities met de ambities van het programma Gezonde Kinderopvang. Dit doen we onder andere door gezamenlijk op te trekken bij het operationaliseren van diverse begrippen, waaronder basis op orde (welbevinden), *whole school approach*, kwetsbare groepen leerlingen/studenten, het ontwikkelen van *e-learning's*, het uitwerken van de rol van de regiocoördinator, het ontwikkelen van een monitoringstool, en communicatie-activiteiten. Daarnaast intensiveren en borgen we de samenwerking met Koningsspelen, o.a. door het onder de aandacht brengen van elkaars activiteiten. Ook bekijken we hoe Gezonde School kan aanhaken bij onderzoek, onderwijsvernieuwingen en maatschappelijke en beleidsontwikkelingen zoals curriculum.nu.

Op basis van een stakeholdersanalyse brengen we in kaart hoe het netwerk van Gezonde School eruitziet (wie doet wat) en waar de kansen liggen om beter van dit netwerk gebruik te maken (o.a. bij het ondersteunen van scholen bij de vraagarticulatie), slimme strategische allianties te maken en samen op te trekken. Bij de inrichting van de jaarplannen maken we (op basis van beleidsambities) keuzes waar we met welke stakeholders concreet op in willen zetten. Vanuit het oogpunt van wederkerigheid bepalen we wat van het betrekken van stakeholders mag worden verwacht. Daarover maken we vervolgens afspraken met stakeholders.

Communicatie

Op basis van een marktonderzoek kunnen we sterker aansluiten op de informatiebehoeften van scholen. De resultaten van het marktonderzoek benutten we voor het ontwikkelen van een communicatiestrategie waarbij we inzetten op het bereiken en stimuleren van meer scholen (o.a. via schoolbesturen, lokale overheden en netwerkpartners). In de komende programmaperiode gaan we door met de inzet van communicatiemiddelen om scholen te informeren en activeren. Hierbij besteden we meer aandacht aan wat we bereiken met Gezonde School in de vorm van concrete resultaten. De online en offline communicatie van het programma is erop gericht om kwalitatief goede informatie te bieden over activiteiten en middelen die eraan bijdragen dat scholen geactiveerd worden en zelf kunnen werken aan het bevorderen van een gezonde leefstijl. Met het oog hierop onderzoeken we ook de mogelijkheid en meerwaarde om via Gezondeschool.nl lokale informatie van GGD'en te ontsluiten. Verder zullen de verschillende onderdelen van het programma sterker worden ondersteund met advies en uitvoering op het gebied van communicatie.

Monitoring en verantwoording

Vanuit het oogpunt van managementinformatie is het voor het landelijk programmateam belangrijk om inzicht te hebben in het aantal scholen dat werkt met de Gezonde School-aanpak, gebruik maakt van ondersteuning, een Gezonde School-coördinator heeft, een vignet heeft, et cetera. Deze informatie helpt om goede keuzes te maken ten aanzien van alle facetten van het programma en geeft een beeld van de scholen die extra ondersteuning kunnen gebruiken. Hiervoor analyseren we (geaggregeerde) data van de voortgangsmonitor. Aan de monitor worden indicatoren toegevoegd

die leiden tot managementinformatie ten behoeve van verantwoorde keuzes en onderbouwde adviezen richting subsidiegevers en partners.

Programmaorganisatie

Ook in 2021-2024 wordt Gezonde School ingericht als programma. Dit betekent dat we blijven werken met een stuurgroep, programmateam en een onafhankelijk programmaleider. De stuurgroep Gezonde School bestaat uit een coalitie van PO-raad, VO-raad en MBO Raad, RIVM en GGD GHOR Nederland aangevuld met de Landelijke Overleg Thema-instituten (LOT-i), KVLO en de Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF) en is subsidienemer van de subsidie gevende ministeries (VWS, OCW, SZW en LNV). De stuurgroep bewaakt de programmakaders en hoofdlijnen van de uitvoering van het programma. De stuurgroep is verantwoordelijk voor de aansturing van de programmaleider Gezonde School, die organisatieneutraal is en het belang van het programma vertegenwoordigt. GGD GHOR Nederland verzorgt de hosting van Gezonde School.

Bij nieuwe verzoeken van de subsidie gevende ministeries vindt een zorgvuldige afweging plaats of het programma een nieuwe activiteit kan uitwerken. De criteria hiervoor worden explicieter gemaakt en moeten aansluiten bij de doelstellingen van het programma.

Tot slot – Uitwerking prioriteiten meerjarenplan in Jaarplan 2021

Op basis van voorliggend meerjarenplan zijn door de projectleiders Gezonde School prioriteiten geformuleerd. Deze zijn in juni besproken met de stuurgroep Gezonde School. Als prioriteiten zijn onder andere de proces-monitoringstool en de regionaliseringsopgave (waaronder de inzet van regiocoördinatoren) benoemd. De ontwikkeling en invoering van deze prioriteiten zal naar verwachting een forse formatieve en financiële investering vragen. Uitgaande van het toegezegde meerjarige budget heeft dit tot gevolg dat de komende jaren een minder groot deel van het beschikbare budget Gezonde School beschikbaar zal zijn voor scholen via financiële regelingen (ondersteuningsaanbod).

We streven ernaar dat investeringen in de geprioriteerde opgaven een serieus alternatief zijn voor een afname van het beschikbare budget voor financiële regelingen. Om dit te bevorderen, benutten we 2021 om voor de proces-monitoringstool voor scholen en de regionaliseringsopgave een verkenning uit te voeren. Dit doen we door een aantal scenario's uit te werken waarbij we per scenario beschrijven wat dit betekent voor de werkzaamheden inclusief benodigde budget voor de volgende jaren en wat dit betekent voor scholen in termen van administratieve last. In het derde kwartaal van 2021 besluit de stuurgroep op basis van de uitkomsten van de verkenning over het vervolg voor de jaren daarna. Hoe deze verkenning eruit ziet, beschrijven we in het Jaarplan 2021.